

ВИЛЕНСКИЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА.

100.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 21-го Декабря — 1845 — Wilno. PIĄTEK, 21-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 15 Декабря.

Высочайшею Грамотою, 21 го Ноября, Всемилостивѣе пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Равноапостольнаго Кнзя Владимира 1-й степени, Командиръ Гренадерскаго Корпуса, Генералъ отъ Инфантеріи, Генералъ-Адъютантъ *Набоковъ*.

— Состоящій въ вѣдомствѣ Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, Дворя Ею Императорскаго Величества въ званіи Камеръ-Юнкера, Статскій Совѣтникъ *Графъ Хрептовичъ*, въ награду отлична-усердной его службы и успѣшнаго окончанія возложеннаго на него порученія по заключенію торговаго трактата между Россіею и Королевствомъ обѣихъ Сицилій, Всемилостивѣе пожалованъ въ Дѣйствительные Статскіе Совѣтники.

— Г. Тайный Совѣтникъ *Прянишниковъ*, въ слѣдствіе переданной Г. Главнотачевающему надъ Почтовымъ Департаментомъ выписки изъ журналовъ Комитета Г. Министровъ 30-го Октября и 13 го минувшаго Ноября, сообщилъ Г. Управляющему Министерствомъ Юстиціи, что Государь Императоръ, по Положенію Комитета Г. Министровъ, Высочайше повелѣлъ соизволилъ: наградить Виленаго 3 й гиль-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 15 go Grudnia

Przez Najwyższy Dyplomata, 21-go Listopada, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Św. Równego z Apostołami Xiecia Włodzimierza 1-jej klasy, Dowódzca Korpusu Grenadierów, Jenerał Piechoty, Jenerał-Adjutant *Nabokow*.

— Zostający w Wydziale Ministeryum Spraw Zewnętrznych, Szambelan Dworu Jego Cesarskiej Mości, Radzca Stanu *Arabia Chreptowicz*, w nagrodę odznaczającej się gorliwością służby i pożądanego ukończenia danego mu poruczenia, względem zawarcia handlowego traktatu między Rossją i Królestwem Obojga Syeylii, Najłaskawiej mianowany Rzeczywistym Radzcą Stanu.

— P. Radzca Tajny *Prjanisznikow*, Dyrektor Departamentu Pezst, o najmil P. Ministrowi Sprawiedliwości, że na przedstawienie właściwej Zwierzchności i Zdanie Komitetu PP. Ministrów, N Cesarz Jego Mość raczył rozkazać, w d. 13 Listopada, ozdobić Wileńskiego kupca 3 ej gildyi, Starozakonnego Orela Lejbowicza *Solca*, złotym medalem dla noszenia na szyi, na wstędze Orderu Św. Włodzimierza, z napisem „za gorliwość“ w nagrodę, za

С М Ъ С Ъ.

Черта Англійскихъ правовъ.

Журналъ *Times*, въ статьѣ подъ заглавіемъ: „*Kontrast*“, описываетъ два слѣдующія происшествія, которыя, по его мнѣнію, составляютъ вѣрное изображеніе современныхъ чувствованій и правовъ Англичанъ.

— За вѣсколко недѣль предъ симъ, шароходъ *Eclair* прибылъ въ Фунчельскую гавань. Поразительнаго развѣса на мачтѣ. Незислѣдовавшая, сметро-ривъ и матросовъ. Капитанъ и оба врача на немъ порешили оставшіеся въ живыхъ, изнуренные и ежеминутно угрожаемые смертію, прибыли къ берегу Мадеры и умоляли жителей о милосердіи. Губернаторъ сего острова, скръпя сердце, счелъ дол-гымъ воспретить всякія сношенія съ зараженнымъ ко-раблемъ, и послалъ ему строжайшее предписаніе уда-литься, не медля ни одной минуты. Несчастные, обез-силанные отъ изнуренія, неспособные уже для управ-

ROZMAITOŚCI.

SZKICE z OBYCZAJÓW ANGLIEJSKICH.

Дзиенникъ *Times*, вь артыкуле подъ тытулемъ: *Kontrast*, описуе два наступящие wypadki, котѣ, зданиемъ его, сѣ доконалымъ образомъ współczesnych uczuć serca i obyczajów angielskich.

„Przed kilką tygodniami, parostatek *Eclair* zawinął do przystani pod Funchal. Prerażająca żółta flaga, go- dło panującej na nim zarazy, powiewała na jego masz- cie. Niezbadana, śmiertelna choroba, sprzątnęła dwie trzecie części oficerów jego i majtków. Kapitan i obaj jego lekarze pomarli. Reszta pozostałych przy życiu, wynędzniałych i codziennie zagrożonych śmiercią, zawięła do brzegów Madery, zebrząc o miłosierdziu mieszkańców. Gubernator tej wyspy, czyniąc gwałt sercu swojemu, po- czytał za powinność zabronić wszelkich stosunków z zara- żonym okrętem, i posłał mu najsurowszy rozkaz, aby co najrychlej odpłynął. Nieszczęśliwi osłabieni na siłach, nie zdolni już do kierowania okrętem, bez żadnej lekar- skiej pomocy, bez żadnego z niskąd ratunku, ujrżeli się

дія купца, Еврея Ореля Лейбовича *Сольца*, золотую медалью, для ношенія на шеѣ, на Владимирской лентѣ, съ надписью „за усердіе“, за постоянно-исправное въ продолженіе долгаго времени содержаніе въ почтовыхъ станціяхъ.

Извлеченіе изъ новаго Статута Ордена Св. Владимира.

Статутъ сей Высочайше утвержденъ въ 22 день Іюля сего года, и начинается слѣдующими словами: 1782 года Сентября 22 дня въ Божѣ почивающая Любезнѣйшая Бабка Наша, Государыня Императрица Екатерина Великая, въ память совершившагося тогда двадцатилѣтія Ея коронованію, учредила Орденъ Св. Равноапостольнаго Князя Владимира и начертала Статутъ оного, раздѣливъ Орденъ на четыре степени; а Указомъ, даннымъ Кавалерской Думѣ 26 Нолбря 1789 года, присовокупила къ 4 ст. бантъ для награжденія за подвиги военные. Блаженные и вѣчно достойныя памяти Любезнѣйшій Братъ Нашъ Императоръ Александръ Павловичъ, Манифестомъ 12 Декабря 1801 года опредѣлилъ съ болшею подробностію права на полученіе сего Ордена. Нынѣ, желая установить между Орденами Св. Владимира и Св. Анны надлежащую постепенность, Мы признали нужнымъ Статутъ Ордена Св. Владимира издать вновь.

Раздѣленіе Ордена на степени и знаки спѣхъ степеней остаются прежніе. На орденскихъ знакахъ, какъ то звѣздахъ и крестахъ всѣхъ степеней жалюемыхъ не Христіанамъ, изображеніе креста, литеръ С. Р. К. В. вензельоваго имени Св. Владимира и времени учрежденія ордена, замѣняются изображеніемъ Императорскаго Россійскаго Орла. Орденъ Св. Владимира жалуется Его Императорскимъ Величествомъ, Россійскимъ подданнымъ какъ служащимъ, такъ и несостоящимъ въ дѣйствительной государственной службѣ, за заслуги, лично Его Величеству извѣстныя, или по ходатайству Министровъ и Главноначальствующихъ отдѣльными частями Государственнаго Управленія. Право на полученіе 4-й степени сего ордена, исключая лицъ податнаго состоянія приобрѣтають: 1) Кто исполнить порученіе начальства, сопряженное съ явною опасностію жизни. 2) Кто одними благоразумными увѣщаніями, не прибѣгая ни къ какимъ инымъ мѣрамъ, убѣдить неповинующихся, по какому-либо заблужденію, покориться предписаніямъ начальства. 3) Губернскіе и Уѣздные Предводители Дворянства, Почетные Попечители Гимназій, Депутаты Дворянскихъ Собраній, Секретари Дворянства, Почетные Попечители училищъ и уполномоченные отъ приходовъ, прослужившіе по выборамъ дворянства, ревностно и безпорочно три трехлѣтія, хотя бы не сряду, и избранные на четвертое. 4) Предсѣдатели Губернскихъ Палатъ и Секретари Дворянства на островахъ Эзелѣ, прослужившіе по выборамъ ревностно и безпорочно два шестилѣтія, хотя бы не сряду. 5) Ландраты въ Эстляндіи, Лифляндіи и на островѣ Эзелѣ и Секретари Дворянства во всѣхъ Остзейскихъ губерніяхъ, прослужившіе въ сихъ должностяхъ двѣнадцать лѣтъ сряду. 6) Окружные Начальники, Окружные и Уѣздные Судьи и Земскіе Исправники въ

ленія кораблемъ, лишенные всякаго медицинскаго пособія, потерявъ послѣднюю надежду на спасеніе, увидѣли себя такимъ образомъ брошенными въ открытое море, чтобы сдѣлаться игрою волнъ и жертвою ужасной язвы. Легко себя представить ихъ печаль и отчаяніе. Но Провидѣніе неклось объ нихъ. На Мадерѣ находился англійскій хирургъ, Сидней Бернардъ. Участь несчастныхъ его земляковъ тронула благородное его сердце; христіанское человеколюбіе превозмогло надъ чувствами личной безопасности. Онъ и семеро матросовъ англійскихъ купеческихъ кораблей, коихъ Г. Бернардъ словомъ и дѣломъ поощрилъ къ такому же самопожертвованію, отправились добровольно на зараженный корабль, чтобы отвести его въ отечество и доставить пособіе пришедшему въ уныніе и отчаяніе экипажу. Какія слова могутъ изобразить благородство, мужество и самопожертвованіе этихъ людей! Только живѣйшая христіанская вѣра и добродѣтель, только горячая любовь къ отечеству могли ихъ побудить къ этому. И Всевышній благословилъ добрыхъ ихъ намѣренія. Корабль *Eclair* прибылъ въ Плимутъ, но язва все таки не прекращалась на немъ. Много людей померло на пути; скончался кормчій, который ввелъ корабль въ каналъ; наконецъ и самъ бла-

стале утримываніе przez niego w dobrym stanie, w ciągu długiego czasu, stacyj pocztowych.

Выгнѣ изъ новаго Устава Ордена Св. Влодзиміерца.

Устава та подписана przez N. Cesarza dnia 22 Lipca b. r., носи названіе Statutu tego Orderu i tak się zaczyna: „1782 roku września 22-go, w Bogu zesła Najukochańsza Babka Nasza, N. Cesarzowa Katarzyna Wielka, na pamiątkę kończących się wówczas lat d. 20-tych od Jej koronacji, ustanowiła Order Równego Apostoła S. Włodzimierza i ułżyła jego Statut, podzieliwszy Order na cztery klasy; a Ukazem danym do Rady Kawalerów 26 Listopada 1789 roku, przydała do 4 klasy kokardę dla nagradzania znakomitych czynów wojennych. Błogi i wieczystej pamięci Najukochański Brat Nasz N. Cesarz ALEXANDER PAWŁOWICZ, w Manifestie 12 Grudnia 1801 r., określił szczegółowo prawa do otrzymania tego Orderu. Teraz, chcąc ustanowić należyte stopniowanie wędzy Orderami S. Włodzimierza i S. Anny, uznaliśmy za potrzebne wydać na nowo Statut Orderu S. Włodzimierza.“

Podział Orderu na stopnie i znaki tych stopni, zostają jak były dotąd. Na gwiazdach i krzyżach dawanych niechrześcianom, zamiast znaku krzyża, cyfry S. Włodzimierza i daty ustanowienia Orderu, ma być herb Cesarzowski-Rossyjski. Order na aje się przez N. Cesarza danym Rossyjskim, za zasługi osobiście N. Cesarzowi wiadome, albo na wstawienie się Ministrów i Głównozarządzających. Prawa do otrzymania 4-go stopnia tego Orderu, wyjąwszy osoby ze stanów płacących podatek, nabývają: 1) Kto spełni p. lecenie. Zwierzchności połączone z jawném niebezpieczeństwem wem życia. 2) Kto samą rozsądną namową, nie udając się do innych środków, nieposłusznych z jakiego bądź błędnego powodu, skłoni do uległości zaleceniom władzy. 3) Gubernialni i powiatowi szlacheccy Marszałkowie. Honorowi Kuratorowie Gimnazjów, Deputaci Zgromadzeń Szlacheckich, Sekretarze Szlachty, Honorowi Kuratorowie szkół i pełnomocnicy parafij, którzy wysłużyli z wyborów Szlacheckich gorliwie i nieskazitelnie terminu trzyletnie, choćby nie bez przerwy i wybrani zostaną na czwarty termin. 4) Prezydenci Izby Cywilnych i Sekretarze Szlachty na wyspie Oesel, którzy wysłużyli z wyboru gorliwie i nieskazitelnie dwa terminu sześciolate, chociażby nie wciąż po sobie idąc. 5) Landraci w Estonii, Inflantach i na wyspie Oesel, i Sekretarze Szlacheccy we wszystkich nad-Baltyckich guberniach, którzy wysłużyli w tych obowiązkach dwanaście lat ciągle. 6) Naczelnicy Okręgowi, Sędziowie Okręgowi i Powiatowi, Sprawnicy Ziemi w Sybierii i innych odległych miejscach, wymienionych w Ustawie o służbie cywilnej, mający Order S. Anny 3-go stopnia gdy na mocy Statutu tego Orderu, dziewięćlecie w tych obowiązkach służby, nabędą prawa do tegoż samego Orderu S. Anny. 7) Kto otrzymawszy Order S. Anny za uporządkowanie jakiejś zaniedbanej gałęzi lub za ukończenie spraw zaległych, powtórnie podobną okazę go. 8) Kto otrzymawszy Order S. Anny za projekt, który pomógł

tym sposobem odepchnięci na pełne morze, aby stać się igraszką wiatrów i ofiarą strasznej zarazy. Łatwo pojąć ich boleść i rozpacz. Ale Opatrzność czuwała nad nimi. Na Maderze znajdował się angielski chirurg, Siden Bernard. Los nieszczęśliwych ziomków wzruszył szlachetne jego serce; chrześcijańska miłość bliźniego przemogła nad względami osobistego bezpieczeństwa. On i siedmiu majtków, ze stojących tamże naówczas kupieckich okrętów angielskich, których swoim przykładem i słowem do równego poświęcenia się zachęcił, udali się dobrowolnie na zarażony okręt, aby go do ojczyzny odprowadzić i nieść pomoc zrozpaczonej osadzie. Jakież słowa zdolają godnie wysławiać szlachetność, mężstwo i poświęcenie się tych ludzi! Najżywsza tylko chrześcijańska wiara i cnota, najżarliwsza tylko miłość ojczyzny mogły ich do tego nakłonić. Bóg też pobłogosławił ich chęciom. Okręt *Eclair* zawinął do Plymouth; ale zaraza nie ustala na nim. Wielu ludzi umarło w podróży; umarł sternik, który go do Kanatu wprowadził, i na koniec sam szlachetny Bernard, ujrzawszy już brzegi ojczyste, osiągnięty cel swego poświęcenia, umarł także, i poszedł po nagrodę do Boga bo dlań tutaj godniej nie było. — A teraz obraz przeciwny! — Kupiec jeden z Yorku, spekulował śmiało i szczęśliwie na akcyach kolei żelaznych; kupował je jak można najtaniej, odprzedawał jak można najdrożej, a gdy sam przy włas-

Сибири и другихъ отдаленныхъ мѣстахъ, поименованныхъ въ Уставѣ о службѣ гражданской, имѣющие орденъ Св. Анны 3-й степени и приобрѣтшіе, на основаніи Статута оваго, десятилѣтнюю въ сихъ должностяхъ службою право на тотъ же Анненскій орденъ. 7) Кто получивъ орденъ Св. Анны, за приведеніе въ желаемый порядокъ запущенной части, или за успешное окончаніе непомѣрно накопившихся дѣлъ, окажется вторично подобное же усердіе. 8) Кто получивъ орденъ Св. Анны, за проектъ, приведеніе въ исполненіе котораго умножило, безъ отягощенія народнаго, государственные доходы, или послужило къ улучшенію какой либо части Государственного хозяйства, принесетъ новымъ подобнымъ проектомъ вторично такую же пользу. 9) Кто получивъ орденъ Св. Анны, за открытіе въ Области наукъ, или искусствъ, сдѣластъ вновь подобное открытіе. 10) Кто получивъ орденъ Св. Анны, за классическое сочиненіе, напишетъ и издастъ другое сочиненіе, признанное также классическимъ. 11) Кто получивъ орденъ Св. Анны, за спасеніе жизни болѣе нежели десяти чело- 12) Кто получивъ орденъ Св. Анны, за отвращеніе пожертвованіями и благовременными распоряженіями народной нужды, или бѣдствія (не бывъ обязанъ къ тому службою), отличится вновь однимъ изъ такихъ подвиговъ. 13) Кто получивъ орденъ Св. Анны, за учрежденіе и по крайней мѣрѣ семилѣтнее содержаніе на свой счетъ больницы, богадѣльни, или училища, вновь учредить и поддержать одно изъ таковыхъ заведеній. 14) Губернскіе и Уѣздные Предводители Дворянства, Почетные Попечители Гимназій, Предсѣдатели Губернскихъ Палатъ, Ландраты и Почетные Попечители училищъ, имѣющие ордена Св. Владиміра 4-й степени и Св. Анны 2 степени, Императорскою короною украшенный, въ случаѣ приобрѣтенія или на основаніи статута въ тѣхъ орденовъ, права на тѣ же ордена, удостоиваются уже 3 степени ордена Св. Владиміра.

(Окончаніе впродѣ).

Одесса, 16 Нолбря.

Въ минувшее Воскресеніе, 11-го Нолбря, произошло здѣсь открытіе Еврейскаго двичьяго пансіона, основаннаго Госпожою и Господиномъ Гуровичами, перваго, если не ошибаюсь, заведенія подобнаго рода въ Россіи. Торжество началось молитвою на Русскомъ языкѣ, прочитанною одною изъ пансіонерокъ, и кончилось гимномъ: „Боже, Царя храни!“ пропѣтымъ на Еврейскомъ языкѣ.

dochody Państwa, bez obciążenia ludu, lub posłużył do polepszenia jakiej galezi publicznego gospodarstwa, nowym projektem powtórnie takich sprawi pożytek. 9) Kto otrzymawszy Order Św. Anny, za odkrycie w naukach lub sztukach, znowu podobnież zrobi odkrycie. 10) Kto otrzymawszy Order Św. Anny, za dzieło klasyczne, napisze i wyda inne dzieło, również uznane za klasyczne. 11) Kto otrzymawszy Order Św. Anny, za ocalenie życia dzieściu przeszło ludziom, znowu podobnież się zasłuży. 12) Kto otrzymawszy Order Św. Anny za odwrócenie, przez uczynione ofiary lub wczesne rozporządzenia, publicznego niedostatku lub klęski, (nie będąc do tego obowiązany z urzędu), znowu się podobnież zasłuży. 13) Kto otrzymawszy Order Św. Anny, za założenie i utrzymanie swoim kosztem przynajmniej przez siedm lat szpitalu lub szkoły, nowy podobnyż zakład ufunduje i utrzyma. 14) Marszałkowie Gubernijalni i Powiatowi, Honorowi Kuratorowie Gymnazjów, Prezydenci Iz Gubernijalnych, Landraci i Honorowi Kuratorowie szkół, mający Ordery Św. Włodzimierza 4-go stopnia i Św. Anny 2 stopnia z koroną Cesarską, w razie, gdyby nabyli podług Statutów tych Orderów prawa do tychże samych znaków, otrzymują już Order Św. Włodzimierza 3 go stopnia.

(Dokończenie nastąpi).

Odessa, 16 listopada.

W zeszłą Niedzielę, 11 go Listopada, odbyło się tu otwarcie Żydowskiego Żeńskiego Pensjonu, założonego przez Państwo Hurowiczów, pierwszego, jeżeli się nie mylimy, takowego tego rodzaju w Rosyi. Uroczystość rozpoczęta była modlitwą w języku Rosyjskim, przeczytana przez jedną z pensjonarek, i zakończona została hymnem: „Boże z chowaj Cesarza!“ odśpiewanym w języku Żydowskim.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Ф Р А Н Ц І Я

Парижъ, 12 Декабря

Здѣсь обнародовано королевское постановленіе объ учрежденіи университетскаго совѣта. Вице-президенту совѣта будетъ присвоенъ титулъ канцлера.

Городской Бернардъ, увидѣвъ уже берега родной земли, и достигнувъ цѣли своего самопожертвованія, скончался также и предсталъ за наградою передъ Богомъ; ибо здѣсь для него не было достойной. — Но вотъ противоположное явленіе! — Какой то Іоркскій купецъ смѣло и удачно спекулировалъ акціями желѣзныхъ дорогъ. Онъ покупалъ дешево, продавалъ дорого, но колы скоро самъ оставался владѣтелемъ ка- кой либо желѣзной дороги, то употреблялъ всевозможныя средства, чтобы управленіе оною находилось въ лучшемъ состояніи, дабы такимъ образомъ увеличилъ на оную капиталъ, доставилъ самые значительные проценты. Сверхъ сего, этотъ человекъ отличался благоразуміемъ и сильнымъ характеромъ; богатство его возрастало скоро и наконецъ сдѣлалось громаднымъ. Теперь онъ членъ парламента, владѣлецъ на желѣзныхъ дорогахъ, простирается до милліоновъ. Имъ его — Джоржъ Гудъ онъ. Прямѣрь его возбудилъ подражателей; совѣты доставили многимъ огромныя суммы, которые ожидаютъ еще большихъ въ будущемъ. Чтобы выразить благодарности доподлинно съ тою цѣлю, дабы счастливѣйшему спекулянту нашихъ временъ, поднести приличный

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

FRANCJA.

Paryż, 12 grudnia.

Wyszło tu postanowienie Królewskie, zarządzające Radę uniwersytetu. Wice-Prezes téj rady nosić będzie tytuł Kanclerza.

ści jakiegokolwiek kolei pozostał, dokładał wszelkich usiłowań, aby była administrowana najlepiej, izby z włożonego w nią swego kapitału, jak największe wyciągnął zyski. Przytém był to człowiek światłoci rozumu i energicznej mocy charakteru. Fortuna jego wzrastała nagle i olbrzymio. W obecnej chwili jest on członkiem parlamentu, właścicielem obszernych dóbr ziemnych, a kapitał jego w akcyach na koleje żelazne miliony wynosi. Imię jego jest Jerzy Hudson. Przykład jego obudził wielu naśladowców; rady jego dopomogły niektórym, iż zyskali ogromne summy, i większe jeszcze spodziewają się zyskać. Aby więc za już doznane i nadal spodziewane korzyści dostateczną okazać wdzięczność, publicznie angielska otworzyła składkę w tym celu, aby dla najszcześliwszego spekulanta naszych czasów, ofiarować stosowną oznakę czci i wdzięczności narodowej. Na liście téj stoją imiona najszlachetniejszych, najmędrszych, najbogatszych, najszanowniejsszych mężów tego kraju, którzy wszyscy jawnie i bez sromu wyznają się byćż czcicielami Mammona (szatana bogactw). Zebrano już dotąd przeszło 20,000 funt. szt. i coraz jeszcze nowe summy wpływają. — Biadaż tobie Sidneju Bernardzie! biada wam szlachetni majtkowie! biada waszym sierotom i wdowom! Żadna ozuaka narodowej wdzięczności nie utrwali czci i pamięci waszego bohater- skiego czynu, waszego chrześciańskiego poświęcenia!

(1)

— Вчера происходило годовичное заседание членов академии, для раздачи премий, учрежденных Монтюном. Г. Вильмент исправлял должность секретаря. Первая премия в 10,000 фр., назначенная за сочинение самой лучшей трагедии, присуждена Г. Понсару, сочинителю „Лукреции“; Павлу Фуше изъявлено одобрение за сочинение трагедии: „Донъ Себастьянъ Португальскій“ за тѣмъ академія назначила золотую медаль в 1,500 фр., Баронессъ Карловицъ, за переводъ сочинения Гердера: „О духу еврейской поэзии.“ Первую премию за добродѣтельные подвиги в 3,000 фр. получила Жанна Жуганъ изъ Санъ-Серванъ. Сверхъ-того, академія опредѣлила премию в 10,000 фр. за сочинение самой лучшей трагедии до 1850 года, и 2,000 фр., за сочинение поэмы въ честь изобрѣтателя паровъ.

— По извѣстіямъ изъ Альжира, отъ 5 с. м., генералъ Бедо выступилъ изъ Богара въ Суакви, противъ Абд эль Кадера, который внезапно появился въ этомъ городѣ. До сего времени, пребываніе Эмира въ Медеахъ не имѣло худыхъ послѣдствій, и племена обитающія въ этой странѣ не измѣнили присяги. Послѣ схватокъ, происходившихъ 22 и 23 Ноября, войска сосредоточенныя въ Гамзѣ подъ начальствомъ генерала Дарбувиля, не видѣли уже никакихъ непріятельскихъ скопищъ. Бени Джады, столь явно нарушившіе данное ими обѣщаніе, изъявили желаніе—покориться намъ, но оно отвергнуто. Провинціи Медеахъ и Милианхъ наслаждаются совершеннымъ спокойствіемъ. Народонаселеніе равнинъ, по теченію Шелифы, непринимаетъ, по видимому, никакого участія въ мятежъ другихъ альжирскихъ племенъ. Въ провинціи Орлеанвилльской, со времени возвращенія полковника Арно, мятежъ не распространился далѣе. Племена окружающія Орлеанвилль возвращаются въ свои жилища, и все заставляеть надѣяться, что сообщенія прекращенныя съ Тевезомъ будутъ восстановлены.

— Полученныя съ запада донесенія сообщаютъ, что маршалъ Бюжо, 27 Ноября, долженъ былъ находиться въ Бенъ-Алинтъ, въ землѣ Флиттовъ, гдѣ приводилъ въ исполненіе дальнѣйшія дѣйствія вмѣстѣ съ генералъ-лейтенантомъ Буржолли. Генералъ-лейтенантъ Ламорисьеръ, по рассказамъ Арабовъ, долженъ былъ находиться, 27 Ноября, въ Меджаребѣ, у племени Гашемъ-Шерога, подвигаясь по направленію верхней части Фортатской равнины, на коей, говорятъ, собрались многочисленныя толпы туземцевъ.

13 Декабря.

Паденіе англійскаго министерства произвело здѣсь тѣмъ большее впечатлѣніе, что оно было неожиданно; курьезъ всѣхъ облигацій немедленно понизился; лица, коимъ ближе извѣстно внутреннее состояніе Англіи, полагаютъ, что новое министерство будетъ состоять изъ умѣренныхъ членовъ партіи тори и умѣренныхъ виговъ.

— Утверждаютъ, что Королева англійская, въ слѣдующемъ году прибудетъ въ Парижъ, и что

знакъ народнаго почитанія и бл. годичности. Въ свискѣ пожертвователей находится имена самыхъ благородныхъ, благоразумныхъ, богатыхъ, и достопочтенныхъ мужей сей страны, кои всѣ открыто и безъ стыда признаютъ себя поклонниками Маммона (сатаны богатствъ). Довольно собрано уже слишкомъ 20,000 фунт. стер., и все еще поступаютъ приношенія. И такъ горе тебѣ Сидней Бернардъ! горе вамъ благородные матросы! горе осиротѣвшимъ вашимъ вдовамъ и дѣтямъ! Ни какой знакъ народной благодарности не упрочить памяти геройскаго вашего подвига, вашего христіанскаго самопожертвованія! Ни какой подписки не открывается въ вашу пользу, въ пользу вашихъ вдовъ и сиротъ, кои, получая пропитаніе трудами вашими, видятъ теперь передъ собою голодъ и смерть. Высшее и писшее дворянство наше старается, деньгами и своею личностію, воздать честь спекулянтамъ и властелину акцій на желѣзныя дороги; но нашелся ли хотя одинъ человѣкъ, который бы желалъ не вознаградить уже, а по крайней мѣрѣ вспомнить и почтить безпримѣрную заслугу и горестную участь Сиднея Бернарда, и сотоварищей его самопожертвованія, опасностей и кончины! Истинно, истинно говоримъ вамъ и себѣ: мы — народъ Торгашей!

— Вечеромъ odbywało się doroczne posiedzenie Akademii, w celu rozdania nagród, ustanowionych przez P. Monthyon. P. Villemain pełnił obowiązki Sekretarza. Nagrodę 10,000 fr., za najlepszą tragedią, przyznano P. Ponsard, autorowi „Lukrecji“; pochwałę zaś P. Pawłowi Foucher, za napisanie tragedji: „Don Sebastien Portugalski“. Następnie Akademia przyznała Baronowej Carlowitz medal złoty, wartujący 1,500 fr., za tłumaczonego z Herdera dzieło: „O duchu poezji hebrajskiej“. Pierwszą nagrodę za sprawę cnotliwą, wynoszącą 3,000 fr., otrzymała Joanna Jugan, w St. S. ryan pod St. Malo. Akademia wyznaczyła 10,000 fr. za napisanie najlepszej tragedji przed 1850 rokiem, tudzież 2,000 fr. za poemat na cześć wynalezienia pary.

— Według wiadomości z Algieru, z d. 5-go b. m. Jenerał Bedeau wyruszył z Bogaru do Suakvi przeciw Abdel Kaderowi, który miał się nagle ukazać w tém miejscu. Dotychczas pobyt Emira w Medeah nie wywarł złych skutków, plemiona bowiem, mieszkające w tej krainie, nie zlamaly wierności. Od potyczek w dniach 22 i 23 listopada, zgromadzone wojsko w Hamza, pod dowództwem Jenerala d'Arbouville, nie widziało już żadnych nieprzyjacielskich skupień. Beni-Džadowie, którzy tak otwarcie dopuścili się wiarołomstwa, oświadczyli chęć poddania się, ale ta przysięga nie została. Podokręgi Medeah i Milianah gieszą się najzupełniejszą spokojnością. Ludność doliny nad Szelifą, nie zdaje się brać żadnego udziału w powstaniach innych algierskich pokoleń. W podokręgu Orleansville, od powrotu Półkownika Arnaud, powstanie nie rozszerzało się dalej. Otaczające Orleansville pokolenia, wracają do swych posiadłości, i wszystko każe się spodziewać, że przerwane z Tenez związki przywrócone zostaną.

— Ostatnie nadeszło z zachodu wiadomości donoszą, że Marszałek Bugeaud dnia 27 listopada musiał się znajdować w Ben Alin w kraju Flitów, gdzie prowadził dalsze działania w porozumieniu z Jenerałem Porucznikiem Bourjolly. Jenerał-Porucznik Lamoricière, według opowiadania Arabów, musiał d. 27 listopada znajdować się w Medjareh u pokolenia Haszem-Szeraga, postępując w kierunku ku wyższej części doliny Fortase, w której liczne masy krajowców miały się zgromadzić.

Dnia 13 grudnia.

Rozwiązanie ministerstwa w Anglii, tém większe sprawiło tu wrażenie, im mniej się takiego wypadu spodziewano; wszystkie papiery natychmiast spadły. Osoby, najbliżej znające stan wewnętrzny Anglii, mniemają, że nowy gabinet składać się będzie z umiarkowanych Torysów, w połączeniu z umiarkowanymi Wigami.

— Utrzymują za rzecz pewną, że Królowa angielska w roku następnym zwiedzi Paryż, i że już muniypalność

Żadna składka nie otwiera się dla was dla waszych wdów i sierót, co żyjąc tylko chlebem waszćj pracy, głód i śmierć teraz widzą przed sobą. Szlachta nasza wyższa i niższa, ciśnie się tysiącami, aby pieniędzmi i osobą swoją złożyć hołd Tryumfatorowi spekulacyi, Mocarzowi akcyi na koleje żelazne; ale czyż znalazł się ktokolwiek, który chciał, nie już nagrodzić, ale wspomnieć przynajmniej i uczcić nieporównaną zasługę i smutny los Sidneja Bернарда, i towarzyszy jego poświęcenia, niebezpieczeństw i śmierci! Za prawdę, za prawdę, mówimy wam i sobie: jesteśmy narodem Kramarzy!

здѣшнее городское начальство приготовляетъ блѣднѣе, стателный пріемъ для Ея Величества въ Парижской ратушѣ.

— Ибрагимъ-Паша отплылъ изъ Марселя 4 с. м. въ Портъ-Вандръ, отправивъ того же числа, съ парходомъ *Nil*, депеши въ Египетъ. Онъ прибылъ въ Перинианъ 6 Декабря; какъ здѣсь такъ и въ первомъ городѣ, онъ былъ принимаемъ съ приличными почестями. Решадъ-Паша того же числа отплылъ изъ Марселя въ Константинополь.

— Генералъ Буржоли назначенъ генералъ-инспекторомъ кавалеріи въ Альжиріи.

14 Декабря.

Распусценіе англійскаго министерства составляетъ предметъ сужденій всѣхъ здѣшнихъ журналовъ; но о вѣсти, которое можетъ произвести на французское министерство переходъ кормила правленія изъ рукъ партіи Тори въ руки Вигговъ, упоминаютъ только въ *Courier Français* и *Siècle*. „Первый журналъ пишетъ по сему предмету слѣдующее: Распусценіе министерства Тори наноситъ ударъ министерству Гизо, отъ котораго легко ему будетъ поддѣлаться.“ — Сегодня происходило большое кабинетное совѣщаніе подъ предѣтельствомъ Короля въ Тюиллеріяхъ, предметомъ коего было, какъ утверждаютъ, распущеніе англійскаго кабинета. Распусценіе сіе, при настоящихъ обстоятельствахъ, тѣмъ неблагопріятнѣе, что послѣдовало передъ самымъ открытіемъ французскихъ палатъ, и потому въ тронной рѣчи не было сказано объ отношеніяхъ съ Англіею съ такою положительностію, съ какою сказано было бы тогда, если бы министерство Пиза находилось у кормила правленія. Но и въ другомъ еще отношеніи паденіе министерства въ Англіи производитъ здѣсь вредное вліяніе, то есть, на торговлю и промышленныя дѣла, а также на денежную торговлю, которая какъ здѣсь, такъ и въ Англіи едва только теперь начала одушевляться.

— Генералъ-майоръ Лювивье, какъ слышно, будетъ назначенъ начальникомъ экспедиціи въ Мадагаскаръ.

— Французскій уполномоченный въ Китаѣ, г. въ Аргене, получилъ разрѣшеніе продолжать пребываніе свое въ этомъ краѣ. По этому французское посольство возвратится изъ Китая не раньше, какъ при концѣ засѣданій парламента.

15 Декабря.

— Въ *Presse* пишутъ, что переговоры съ Бельгіею, на счетъ продолженія дѣйствій конвенціи 16 Іюля 1842 года, уже окончены. Съ той и другой стороны согласились, чтобы заключить новый трактатъ, который представлень будетъ на разсмотрѣніе палатъ.

— Съ острова Отаити получены донесенія по 22 Іюня. Расположеніе туземцевъ, не признавшихъ еще французскаго протекторства, оказывается дружественнѣе прежняго; однако они не хотѣли оставить своего лагера близъ Пумайи и Папето.

— Слышно, что ежели англійское министерство не будетъ образовательно до 26 Декабря, то французское правительство отсрочитъ открытіе палатъ до 6 Января.

Англія.

Лондонъ, 11 Декабря.

По поводу сообщенія французскаго правительства, что назначенная къ африканскимъ берегамъ эскадра, 15 с. м. будетъ уже въ состояніи начать свои дѣйствія, сообразно конвенціи, заключенной съ Англіею, 29 Мая минувшаго года, противъ торга Негровъ, лордъ Абердѣнъ вмѣстѣ съ французскимъ посломъ, лордомъ Абердѣнъ, графомъ Жарнакомъ, подписавъ 6 числа с. м. (напечатанную сегодня въ *Приливной газетѣ*) сообразную декларацію съ извѣщеніемъ, что дѣйствія сіи возымѣютъ свое начало 15 с. м., и что спустя три мѣсяца послѣ изданія сей деклараціи, то есть, съ 6 Марта 1846 года, прекратится полномочіе относительно осмотра кораблей, предоставленное, по силѣ конвенцій 1831 и 1833 годовъ, крейсировавшимъ кораблямъ обѣихъ націй.

— Въ *Globe* пишутъ: Не подлежитъ никакому сомнѣнію, что Королева Викторія въ будущемъ лѣтѣ посетитъ Парижъ. Король Филиппъ получилъ отъ Королевы собственноручное письмо, въ коемъ она пишетъ, что если не произойдетъ никакихъ чрезвычайныхъ происшествій, то надѣется посетить Короля

тутѣшняго о свѣтаѣмъ прайѣціи Monarchini в ратушу miasta Paryża.

— Ibrahim-Basza отплылъ з Марсыліи 5-го б. м. до port Vendres, i w tymże samym dniu wysłał do Egiptu depesze, na parostatku *Nil*. Do Perpignan przybył 6 go. Tak w pierwszymъ jako i w ostatniemъ miejscu, przyjmowany był z należoemi stopniowi jego honorami. Reszyna-Basza w tymże dniu odplynął z Marsylii do Stambułu.

— Jeneral Bourjolly mianowany został Inspektoremъ Jeneralnymъ jazdy w Algieryi.

Dnia 14 grudnia.

Rozwiązanie ministerstwa angielskiego jest przedmiotemъ uwagъ wszystkichъ тутѣjszychъ dziennikówъ; ale o wpływie, jaki na ministerstwo francuzkie wywrzeć może przejście zarządu z rąkъ Torysów do Wigów, wspominają tylko *Courrier Français* i *Siècle*. Pierwszy z nichъ mówi w tymъ względzie: „Usunięcie się torysowskiego ministerstwa zadaje śmierćelaj ciosъ ministerstwu Guizota, z pod którego trudno mu się będzie wydzignąć.“ — Dziś odbyła się wielka rada gabinetowa, pod przewodnictwemъ Króla, w Tuilleryachъ, której przedmiotemъ, jakъ zapewniają, było rozwiązanie gabinetu angielskiego. Rozwiązanie to w towarzyszącychъ okolicznościachъ, tѣmъ jestъ niedogodniejsze, że nastąpiło przedъ samemъ otwarciemъ Izby francuzkiej, i dla tego mowa tronowa nie będzie się mogła wynurzyć o stosunkachъ z Anglią z taką pewnością, jakъby to miało miejsce, gdyby się ministerstwo Peela przy sterze rządu utrzymało. Ale i w innymъ jeszcze względzie przesilenie ministerstwa w Anglii wywiera tu wpływъ szkodliwy, to jestъ na handlowo-przemysłowe stosunki, orazъ na targъ pieniężny, który załedwie takъ tu, jakъ w Anglii, dopiero co zaczął się ożywiać.

— Jeneral Major Duvivier ma być mianowany dowódcą wyprawy do Madagaskaru.

— Pelnomoconnikъ francuzki w Chinachъ, P. Lagroné, miałъ otrzymać polecenie przedłużyć na kilka miesiecy pobytъ swój w tymъ kraju. Zatemъ poselstwo francuzkie wróci z Chinъ dopiero przy końcu posiedzeń Izby.

Dnia 15 grudnia.

— *Presse* donosi, że prowadzone z Belgiją układy o odnowienie konwencyi z dnia 16 lipca 1842 roku, zostały ukończone. Z jednѣj i drugieј strony zgodzono się na zasady nowego traktatu, który łaby swobodnie roztrząsnąć i osądzić będą mogły.

— Z Otahiti nadeszły wiadomości do 22 czerwoa. Postawa krajowców, którzy jeszcze nie przyznali protektoratu francuzkiego, była daleko przyjaźniejszą jakъ dawniej. Nie chcieli jednakъ opuścić swychъ obozówъ przy Punaia i Papetoo.

— Słychać, że jeżeli ministerstwo angielskie nie uorganizuje się na nowo do 25 grudnia, wówczas gabinet francuzki edroczy otwarcie Izby do 6-go Stycznia.

Англія.

Лондонъ, 11 grudnia.

Z powodu doniesienia rządu francuzkiego, że wysłana do brzegówъ африканскихъ эскадра, już d. 15 b. m. będzie mogła rozpocząć swoją czynność, stosownie do konwencyi zawarteј z Anglią pod datą 29 maja roku zeszłego, przeoiwъ handlowi niewolnikami; przeto Lordъ Aberdeen, wspólnie z Hrabią Jarnac, sprawującymъ interesa francuzkie, podpisali na d. 6 b. m. (zamieszczoną dziś w *Gazecie Dworu*) stosowną deklaracyą, oznajmującą, że rozpoczęcie tychъ dѣłań już d. 15 b. m. nastąpi, i że we trzy miesiace po wydaniu tej deklaracyi, t. j. od d. 6 marca 1846 roku ustają upoważnienia przeglądania okrętówъ, udzielone okrętomъ krążącymъ obudwóchъ narodów, stosownie do konwencyi z r. 1831 i 1833.

— *Globe* pisze: Jest rzeczą niewątpliwą, że Królowa Wiktorya odwiedzi Paryżъ na przyszłe lato. Królъ Filipъ otrzymałъ od Królowejъ naszej listъ własnoręczny, w którymъ pisze, że jeżeli nie zajdzie nadzwyczajny przypadek, spodziewa się odwiedzić Króla Francuzówъ w zamku Tuilleryjskimъ, zaraz po zamknięciu przyszłego zgromadzenia

Французовъ въ Тюльерійскомъ дворцѣ, немедленно послѣ закрытія предстоящаго собранія парламента. Сіе путешествіе Ея Величества, можетъ послѣдовать около Іюля. Дѣлаютъ большія приготовленія какъ въ Парижѣ такъ и въ Версали для принятія Королевы, которая намѣрена пробить тамъ 10—15 дней. И въ *Morning Chronicle* напечатано это извѣстіе.

— Плимутскій лордъ-меръ, по просьбѣ 1,000 знатныхъ гражданъ, открылъ 12 числа собраніе, на коемъ имѣть быть утвержденъ адресъ къ Королевѣ относительно настоящаго безпокойнаго состоянія государства. Лордъ Эбрингтонъ и другіе знатныя лица, бывшіе донынѣ нейтральными, будутъ участвовать въ этомъ собраніи. И изъ другихъ городовъ извѣщаютъ о подобныхъ движеніяхъ.

— Приверженцы хлѣбной монополіи также дѣйствуютъ; ихъ общество въ Эссексѣ собралось вчера своихъ членовъ, кои подъ предѣлательствомъ герцога Ричмонда составили правительству представленіе противъ вредной мѣры, которую правительство намѣрено предпринять въ отношеніи хлѣбнаго закона.

— Въ *Times* сообщаютъ, что принцъ Вальдемаръ прусскій, будетъ находится при англійскихъ войскахъ, подъ начальствомъ Генриха Гардинджа, съ тою цѣлю, чтобы участвовать въ экспедиціи по рѣкѣ Сутлечъ.

— Изъ Китая получено извѣстіе, что адмиралъ Кокренъ во время своей экспедиціи въ Борнео, заключилъ трактатъ относительно переуступленія Англіи Лабоанскаго острова, лежащаго въ 30 миляхъ отъ Борнео.

12 Декабря.

Всѣ сегодняшніе журналы исключительно заняты важнымъ событіемъ, т. е. перемѣною министерства. Партія Виговъ находится въ затруднительномъ положеніи; ибо хотя лордъ Джонъ Россель, глава партіи, былъ бы снова первымъ министромъ, но, безъ сомнѣнія, встрѣтитъ на этомъ поприщѣ большія трудности; онъ долженъ будетъ требовать уничтоженія постановленій о хлѣбѣ, тогда, какъ требованіе сіе, предложенное столь сильнымъ министромъ какъ сэръ Робертъ Пилъ, произвело уже такое сопротивленіе аристократіи, что бывшее министерство нашлось вынужденнымъ уступить. Всѣ умѣренные и истинно любящіе свое отечество люди, какъ прежде, такъ и нынѣ, всю надежду полагаютъ на сэръ Роберта Пила, который, безъ сомнѣнія, вскорѣ будетъ управлять дѣлами, въ члѣ другаго министерства. Весьма возможно, что министерство виговъ вскорѣ будетъ обрадовано, — но на долго ли, это можно будетъ видѣть изъ первыхъ парламентскихъ преній, когда дѣло коснется того, который изъ двухъ плановъ должно предпочесть: лорда Росселя, требующаго уничтоженія хлѣбныхъ законовъ, или сэръ Р. Пила, предлагающаго только измѣненіе этихъ законовъ. Вообще полагаютъ, что планъ г-на Пила удержится.

— Въ *Globe*, вечернемъ журналѣ партіи виговъ, утверждаютъ, что Лордъ Джонъ Россель намѣренъ, посредствомъ распушенія теперешняго парламента, представить государству возможность высказать свое мнѣніе такъ опредѣлительно, чтобы палата Лордовъ не могла, какъ при министерствѣ Мельбурна, уничтожить постановленія нижняго парламента. Всѣ препятствія, могущія теперь встрѣтиться по предмету перемѣны хлѣбнаго закона, могутъ только произойти отъ противниковъ онаго.

— Собранія, относящіяся къ хлѣбному закону, постоянно между тѣмъ продолжаются. Вчера въ Лондонѣ происходило собраніе муниципальнаго совѣта, на коемъ постановлены многія мѣры съ цѣлю достигнуть измѣненія хлѣбнаго закона.

13 Декабря.

Главный предметъ журнальныхъ соображеній, составляетъ теперь предстоящій постъ г-на Пила, который по причинѣ своего проекта о перемѣнѣ закона о хлѣбѣ, подалъ поводъ къ распущенію кабинета, въ чемъ утврляютъ и министерскіе журналы. Разныя предположенія дѣлаютъ относительно сего будущаго поста перваго министерства. Послѣщеніе его Лордомъ Росселемъ до отъѣзда въ Осборнгоузъ, журналы партіи виговъ почитаютъ обстоятельствомъ благоприятнымъ для себя; ибо единодушное мнѣніе этихъ двухъ политиковъ относительно хлѣбнаго закона заставляетъ ихъ предполагать, что какъ Г. Пилъ такъ и Лордъ Джонъ Россель, въ случаѣ распушенія парламента, могутъ быть избраны представители Лондона. Напротивъ,

парламенту. Подрѣзъ та Крѣпостъ наступилъ около Іюля. Чиня большіе приготовления такъ въ Парижѣ какъ въ Версали на пріѣздъ Крѣпостъ, которая забавитъ ма 10 до 15 днѣ. *Morning-Chronicle* удѣлила тѣ самѣ вѣдомѣстѣ.

— Lord Major Plymouth, на просьбу около 1,000 знакомыхъ охотниковъ, звалъ на д. 12 згромадженіе, на которомъ ухвалено ма быѣ address до Крѣпостъ въплѣдѣмъ те-разнѣйшаго неспокойнаго стану крау. Lord Ebrington и инни знакомиѣ мѣждовѣ, которые до тѣдѣ были нейтральными, знайдовѣ сѣ бѣдѣ на тѣмъ згромадженіи. З инныхъ мѣст до вѣдываемъ сѣ о подобныхъ же демонстраціяхъ.

— Стронники монополіи збожового не сѣ такѣ не-чынни; ихъ звѣзѣкъ въ Essex згромадзилъ вчорѣ свѣхъ члѣнѣвъ, которые, подъ прѣводнѣтвѣмъ Хіѣѣа Richmond, уложили до рѣдѣ представленіе прѣѣвъ самѣбѣзѣмѣ, якѣ го зовѣѣ, крокови, якѣ рѣдѣ въ цѣлу зніесненіа правъ збожовыхъ учынѣѣ замѣрѣѣ.

— *Times* donosi, że Xiążę Waldemar Pruski towarzyszyć będzie wojsku angielskiemu, pod wodzą Henryka Hardinge, aby mieć udział w wyprawie nad rz. Sutlecz.

— Jedyna ważna z Chin wiadomość jest, że Admiral Cochrane w swęj wyprawie do Borneo, zawarł traktat względem odstąpienia Anglii wyspy Labuan, o 30 mil od Borneo odległej.

Dnia 12 grudnia.

Wszystkie dzisiejsze dzienniki zajęte są wyłączenie wielkim wypadkiem zmiany ministerstwa. Stronictwo Wigów znajduje się w wątpliwym położeniu; bo chociażby Lord John Russell, głowa tego stronictwa, znów stanął na czele gabinetu, wątpię jednak nie można, że na tē stanowisku nadzwyczajnie spotka trudności; będzie bowiem musiał żądać zniesienia praw zbożowych, a właśnie to żądanie, wolione przez tak potężnego Ministra, jak Sir Robert Peel, wywołało tak silny opór arystokracji, że gabinet dotychczasowy ustąpić przed nim musiał. Wszyscy ludzie umiarkowani i prawdziwie kraj kochający, całą nadzieję, jak dawniej tak i teraz, pokładają w Sir Robertcie Peel, który zapewne nie zadługo znów, na czele innego gabinetu, sprawami Anglii kierować będzie. Jest podobieństwo, że gabinet wigowski wkrótce będzie złożony; ale czy się utrzyma, o tē się dowiemy dopiero z piérwszych rozpraw w parlamencie, kiedy rzecz będzie szła o to, któremu z dwóch planów d. e. piérwszeństwo: czy Lorda Russell, który chce prawa zbożowe znieść całkiem, czy Sir Roberta Peel, który je tylko chce zmienić. Powszechnie jest zdanie, że plan Peela otrzyma zwycięstwo.

— *Globe*, wieczorny dziennik wigowskiego stronictwa, zapewnia, że Lord John Russell ma zamiar, przez rozwiązanie terażniejszego parlamentu podać sposobność krajowi wynurzenia się tak wyraźnie, aby Liba L. rdów nie mogła zniweczyć, jak za ministerstwa Melbourne, uchwał Izby Reprezentantów. Wszelkie przeszkody, jakieby teraz zasły w uregulowaniu kwestyi praw zbożowych, mogą tylko od jego przeciwników pochodzić.

— Zgromadzenia dotyczące praw zbożowych, odbywają się tymczasem ciągle. Wczoraj odbyło się w Londynie zgromadzenie Rady municypalnej, na którym uchwalono wiele środków, w celu otrzymania zniesienia praw zbożowych.

Dnia 13 grudnia.

Głównym przedmiotem roztrząsań dzienników, jest przyszłe stanowisko P. Peel, który przez swój projekt zniesienia praw zbożowych, stał się głównym powodem rozwiązania gabinetu, jak to same ministerjalne dzienniki wyznają. Bardzo różne są domysły względem tego stanowiska byłego piérwszego Ministra. Bytność Lorda Russell u niego, przed odjazdem do Osbornehouse, jest dla wigowskich dzienników wypadkiem, do którego śmiało przywiązują nadzieję; z jednogodnego bowiem zdania tych dwóch polityków co do kwestyi praw zbożowych, wnoszą, że tak P. Peel, jak Lord John Russell, na przypadek rozwiązania parlamentu, Reprezentantami Londynu obrani być mogą. Przeciwnie dzienniki ministerjalne, a między innemi *Standard* i *Morning-Herald* wcale co innego rokują. Według nich, dla wigowskiego ministerstwa Lorda Russell, P. Peel bę-

министерские журналы, а въ томъ числѣ *Morning-Herald*, допускаютъ совершенно другое. По ихъ мнѣнію, для министерства Лорда Росселя, Г. Пиль будетъ также не благорасположенъ, какъ былъ—прежде для министерства Мелбурна; ибо не смотря на разногласіе въ кабинетѣ, консервативная партія Тори, все таки останется въ совершенной своей цѣлости. Да и причины кабинетнаго разногласія, журналы сіи представляютъ въ другомъ видѣ. И такъ, въ *Standard* пишутъ объ этомъ слѣдующее: „Съ радостію мы можемъ увѣрить нашихъ приверженцевъ, что не смотря на разность мнѣній, причинившую неизбежное распушеніе кабинета, не предстоитъ ни малѣйшаго опасенія на счетъ разединенія большой консервативной партіи. При распушеніи кабинета не замѣчается ни малѣйшаго признака вражды между его членами, и вообще оно происходитъ безъ всякаго разногласія въ мнѣніяхъ относительно началъ политики, за исключеніемъ единственнаго вопроса: „Долженъ ли быть уничтоженъ законъ о хлѣбѣ или только измѣненъ“. Но и на счетъ этого даже вопроса, разногласіе не столь велико, какъ сначала полагали. Г. Пиль въ самомъ дѣлѣ требовалъ значительной перемѣны по хлѣбнымъ законамъ, которая однако должна была сопровождаться не менѣе значительнымъ вознагражденіемъ въ пользу владѣтелей земель, арендаторовъ и рабочихъ людей по найму. Какъ велико имѣло быть сіе вознагражденіе, мы этого не можемъ объяснить, въ послѣдствіи однако же оказалось, что оно большинствомъ кабинета признано было недостаточнымъ. Не смотря на это нѣтъ никакого сомнѣнія въ томъ, что Г. Пиль не будетъ поддерживать ни одной такой мѣры, которая не будетъ имѣть цѣлью и вмѣстѣ вознагражденіе земледѣльческихъ интересовъ, и что новые министры, при представленіи хлѣбъ безъ проекта о вознагражденіи, будутъ имѣть противъ себя большинство по крайней мѣрѣ 100 голосовъ.“

— Королева пожаловала графу Ливерпульскому орденъ Бани, большаго креста.

14 Декабря.

Вчера по полудни, возвратился сюда съ острова Вайтъ, лордъ Джонъ Россель, и тотчасъ имѣлъ совѣщаніе съ маркизомъ Лансдоуномъ, графомъ Кларенсомъ, лордомъ Пальмерстономъ, лордомъ Котенгамомъ и Г. Макалемъ.

— Въ *Globe* пишутъ, что до сихъ поръ еще не послѣдовало никакого положенія на счетъ составленія новаго министерства. Совѣщанія происходившія вчера вечеромъ между лордомъ Росселемъ и знатнѣйшими членами бывшаго министерства виговъ, не привели ни къ какому результату. Лордъ Джонъ Россель поѣхалъ сегодня утромъ въ Виндзоръ, чтобы представиться Королеви, которая прибудетъ изъ Осборна. Лица, коимъ хорошо извѣстны дѣла, утверждаютъ, что, настоящее положеніе государства, сопряжено съ затрудненіями, требующими всей пресмыслительности лорда Росселя, при принятіи на себя отвѣтственности въ составленіи министерства. Благородный лордъ, пишетъ въ томъ же журналѣ, будетъ вѣрнымъ мнѣнію, объявленному своимъ мнѣніемъ, на счетъ постановленій о хлѣбѣ, и что онъ останется всегда основаніемъ его политики, въ томъ нѣтъ никакого сомнѣнія; посему можно ожидать, что законъ о хлѣбѣ будетъ отмѣненъ, тѣмъ болѣе, что все государство желаетъ этого. Въ журналѣ *Morning-Chronicle* еще рѣшительнѣе изъясняются о томъ—будетъ ли лордъ Джонъ Россель въ состояніи образовать министерство: „въ опроверженіе слуховъ о министерскомъ кризисѣ, пишутъ въ означенномъ журналѣ, довольно знать, что лорду Росселю поручено составить министерство. Безъ совѣщанія съ своими друзьями, онъ, конечно, не могъ сего исполнить, и только вчера имѣлъ свиданіе съ прежними своими товарищами. Сегодня лордъ Россель будетъ имѣть аудіенцію у Королевы; по возвращеніи его, можно будетъ судить, чувствуетъ ли онъ себя въ силѣ исполнить возложенное на него порученіе. Сообщая, что лордъ, прежде поѣздки на островъ Вайтъ къ Королеви, имѣлъ свиданіе съ сэромъ Робертомъ Пилемъ, но это несправедливо.“ Въ *Morning-Herald* наивно прямо опровергаютъ этотъ слухъ, а также и извѣстіе помѣщенное въ журналѣ *Morning Post*, будто сэръ Р. Пиль самъ совѣтовалъ Королеви пригласить лорда Джона Росселя.

дѣе рѣшительнѣе, какъ былъ давнѣе для министерства Мелбурна; гдѣ помимо роздвоенія въ кабинетѣ, стронничество консервативныя Тори, всегда останется въ единствѣ. Поводы теж роздвоенія въ кабинетѣ, выставляя те журналики вполне иначе. И так *Standard* пишетъ о томъ какъ слѣдующе: „З радостію и преждевсѣмъ заповѣдамы нашихъ стронниковъ, же помимо рѣзности зданъ, которе споводовали неодоленные розвѣзаніе кабинета, не заходитъ наименѣе обаво о роздвоеніе въ великомъ консервативномъ стронництвѣ. Кабинетъ розвѣзываетъ се безъ наименѣе цѣны неприязни помѣжду его членками, и безъ жадной рѣзности зданъ ко до засадъ вѣстивей политики, выжавши те жедную квѣстыю, чы права збожовѣ знесіоне, а рачежъ змодификованѣ бычъ мажы. А навѣтъ ко до тежъ самей квѣстыи, рѣзность зданъ далеко жетъ менѣе, нѣжъ саждено. Правда, же П. Пѣлъ налегалъ о значную змѣнѣ правъ збожовыхъ, але тежъ мѣло товарищычъ не мнѣе значное wynagrodzenie вѣстивей грунтовычъ, джерзавѣчѣвъ и наемниковъ. Какъ великомъ мѣло бычъ то wynagrodzenie, не умѣемъ повѣдѣть; настѣпность жеднакъ okazała, же вѣкшность кабинета uznala je за не достаточные. Помимо то жетъ речѣю певнѣю, же П. Пѣлъ не бѣдѣе wspierał жадного сродка, которъ зараземъ не бѣдѣе мѣло на цѣлу wynagrodzenia интересовъ ролицныхъ, и же нови Министровѣ, жедли только тежъ сродекъ, безъ проекта wynagrodzenia представляю, бѣдѣю мѣли прѣцивко собие вѣкшность наименѣе 100 глосовъ.“

— Крѣлова ндѣлила Нр. Liverpool велики крѣжъ ордену Лѣзненного.

Дня 14 грудня.

Вѣзорай по полудни, прѣбылъ ту зновъ, з вѣспы Wight, Lord John Russel, и заразъ по поврѣчѣ, odbył kilkogodzinną naradę z Margrabią Lansdowne, Hrabią Clarendon, Lordami Palmerston i Cottenham, oraz z P. Macaulay.

— *Globe* ошвѣдѣча, ижъ жетъ уповажѣниомъ до оглосженія, же до тежъчасъ жесче не станѣвѣе не постановіоне възгледѣмъ отворѣнія новѣго кабинета. Нарайды odbyte вѣзорай вѣчѣромъ прѣзъ Lorda John Russel зъ знакомѣтшымѣ членками былого кабинета виговскаго, не допрѣводили до жадного выпадку. Lord John Russel удаł się dziś rano do Windsoru, dla otrzymania posłuchania u Królowej, która tam w ciągu dnia z Osbornehouse przybędzie. W dobrze zawiadamianych towarzystwach otwarcie wyznają, że obecne położenie kraju przedstawia trudności, usprawiedliwiające najtroskliwszą rozagę Lorda Russel, nim weźmie na siebie odpowiedzialność utworzenia nowego gabinetu. Zresztą, jak píše dalej *Globe*, szlachetny Lord zostanie wierny zdaniu o prawie zbojowem, objawionemu w liście do wyborców, i że zdanie to będzie podstawą jego zarządu, o tém nie ma żadnej wątpliwości, i można się spodziewać zniesienia tej nędzy, tém bardziej, jeżeli kraj go prawnie domagać się będzie.“— Wyrażnięj жесче анижѣ *Globe*, *Morning-Chronicle* powatpiewa o тѣмъ, чы Lord Jon Russel бѣдѣе въ станѣ отворѣть новы кабинетъ. „На запрѣчѣние вѣсѣлкимъ прѣдѣвѣснымъ вѣстѣиомъ о прѣжшымъ складѣжѣ кабинета, пѣше wspomniany dziennik, dosyć jest wiedzieć, że rzeczy dotąd stoją na tym tylko stopniu, iż Lord Russel otrzymał polecenie utworzenia nowego ministerstwa. Przed naradzeniem się atoli z przyjaciółmi, oczywiście nie mógł tego skutecznie, a dopiero wczoraj widział się z swymi dawnymi kolegami. Dzisiaj Lord Russel będzie miał posłuchanie u Królowej; po powrocie więc jego dopiero można będzie wnioskować, czy się czuje na siłach do wypełnienia włożonego nań obowiązku. Donoszono także, że Lord, przed udaniem się do Królowej na wyspę Wight, widział się z Sir Robertem Peel; oświadczamy, że wiadomość ta jest bezzasadną.“ *Morning Herald* również zaprzecza tej pogłosce, oraz doniesieniu dziennika *Morning Post*, jakoby Sir Robert Peel sam radził Monarchini powołanie Lorda J. Russel.

И т а л и я.

Римъ, 6 Декабря.

Вчера, протѣхалъ здѣсь въ Неаполь поручикъ прусскихъ войскъ Раухъ, отправленный курьеромъ къ Его Величеству Государю Императору Всероссійскому.

— Сегодня прибыла въ здѣшнюю столицу, Графиня Нессельроде.

Палермо, 26 Ноября.

Здоровье Ея Величества Государыни Императрицы Всероссійской все болѣе и болѣе улучшается. Ея Величество ежедневно прогуливается въ саду, чему благоприятствуетъ прекраснѣйшая погода. За нѣсколько дней передъ сѣмъ, Ихъ Величества собственноручно изволили посадить въ саду померанцовое дерево, въ память своего здѣсь пребыванія. Высокіе Путешественники посѣтили также нѣсколько здѣшнихъ женскихъ монастырей, въ коихъ, на сей случай, оставлена была обязанность монахинь избѣгать вслѣдствіи соотвѣстнѣ со свѣтскими людьми, по повелѣнію Короля, который въ Сициліи пользуется званіемъ и правами папскаго легата, а потому можетъ вѣзати и рѣшить. Монахини занимаются здѣсь, какъ извѣстно, приготовленіемъ всякаго рода роскошныхъ конфектовъ; на дняхъ привезено ихъ множество въ Оливуццо.

— Каммергеры и статсъ дамы Королевскаго двора, вмѣстѣ съ знатнѣйшимъ здѣшнимъ дворянствомъ, наконецъ удостоились быть представленными Ихъ Императорскимъ Величествомъ.

О Б Ѣ Я В Л Е Н І Е

Отъ Редакціи Виленьскаго Вѣстника.

Оффиціальная Газета „Виленьскій Вѣстникъ“ и въ слѣдующемъ 1846-мъ году будетъ издаваема, при Виленьскомъ Дворянскомъ Институтѣ, прежнюю Редакцію, въ такомъ же самомъ видѣ и внутреннемъ составѣ.

Гг. Подписывающіеся благоволятъ сообщать свои требованія заблаговременно, чтобы Редакція могла знать, какое число экземпляровъ нужно будетъ печатать.

Всѣ письма, относящіеся къ дѣламъ Редакціи, должны быть присылаемы не на имя лицъ, а прямо въ Редакцію Виленьскаго Вѣстника.

Подписка принимается въ Вильнѣ: Губернской Почтовой Конторы въ Газетной Экспедиціи и въ Редакціи Виленьскаго Вѣстника, находящейся въ зданіи Виленьскаго Дворянскаго Института, на Доминиканской улицѣ. — Въ другихъ же городахъ — во всѣхъ Почтамтахъ, Почтовыхъ Конторахъ и Экспедиціяхъ.

Подписная Цѣна:

За годъ:

Съ пересылкою по почтѣ . 11 руб. сер.
Безъ пересылки . . . . . 9 — —

За полгода:

Съ пересылкою по почтѣ . 5 руб. 50 коп. сер.
Безъ пересылки . . . . . 4 — 50 — —
На четверть года можно выписывать только безъ пересылки . . . . . 2 — 25 — —

По случаю праздника Рождества Христова, слѣдующій N. Виленьскаго Вѣстника выйдетъ чрезъ недѣлю, то есть 28-го Декабря с. г.

ВІЛНѢ. въ Тип. Ф. Гансберга — Поч. пошл. 21 го Декабря 1845 г. Испр. дош. Цевз. и Кав. А. Мугимъ.

W ł o ś c i.

Rzym, 6 grudnia.

Wczoraj, porucznik wojsk Prusskich Rauch, przejeżdżał wtedy do Neapolu, dokąd się udaje, jako goniec, do N. Cesarza Wszech Rosyi.

— Dajś rano przyjechała do Rzymu Hrabina Nesselrode.

Palermo, 28 listopada.

Zdrowie N. Cesarowej Rosyjskiej coraz się polepsza. N. Pami codziennie z rana przechadza się po ogrodzie, do czego przesłuchana pogoda zachęca. Przed kilkudniemi NN. Cesarstwo Ich Mość zasadzili własnoręcznie drzewo pomarańczowe w ogrodzie, na pamiątkę swego tu pobytu. Zwiedzili także kilka tutejszych żeńskich klasztorów, w których przy tej okoliczności zniszczona została ostra klauzura, z woli Króla, który w Sycylii posiada urząd i prawo legata papieżkiego, a zatem rozwiązać może. Zakonnice trudnią się tu, jak wiadomo, robieniem wszelkiego rodzaju wykwiutych cukrów; w tych daniach przewieziono ich wiele do Olivuzzo.

— Szambelani i Damy Dworu Królewskiego, wraz z znanomitszą szlachta, przedstawieni zostali naradzie NN. Cesarstwu Ich Mość.

O B W I E S Z C Z E N I E.

REDAKCJI KURYERA WILENSKIEGO.

Gazeta Urzędowa Kurjer Wileński, wychodzić będzie i nadal w następującym 1846 roku, przy Wileńskim Dworzańskim Instytucie, pod tą samą co dotąd redakcją, i w tymże samym kształcie i układzie wewnętrznym.

Szanowni Prenumeratorowie proszeni są o wczesne zapisanie prenumeraty, a to w tym celu, ażeby stosowna ilość egzemplarzy od razu drukowaną być mogła.

Ponawia się także ostrzeżenie, iż wszelkie pisma w interesach redakcyjnych, adressowane być mają nie do osób, ale wprost: Do Redakcyi Kurjera Wileńskiego.

Prenumerata przyjmuje się: w Wilnie w Redakcyi Kurjera Wileńskiego, znajdującą się na Dominikańskiej ulicy w murach Wileńskiego Dworzańskiego Instytutu, w Ekspedycyi Gazetnej przy Gubernialnym Kantorze Pocztowym. W innych miastach: na wszystkich Pocztaństwach, Kantorach i Ekspedycjach Pocztowych.

CENA PRENUMERATY:

Rocznie:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 11.
Bez pocztę . . . . . — — 9.

Na pół roku:

Z przesyłaniem przez pocztę rub. sr. 5 k. 50.
Bez pocztę . . . . . — — 4 — 50.
Kwartalowie prenumerować tylko można na miejscu, bez przesyłania pocztą — — 2 — 25.

Z okoliczności Świąt Bożego Narodzenia, następujący N. Kurjera Wileńskiego wyjdzie dopiero za tydzień, to jest, dnia 28-go Grudnia b. r.